

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi velkaneuvonnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 37/2000 vp laiksi velkaneuvonnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Eduskunta,

jolle talousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 16/2000 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

talous- ja velkaneuvonnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Talous- ja velkaneuvonnan sisältö

Talous- ja velkaneuvonnassa:

1) annetaan yksityishenkilöille tietoja ja neuvontaa talouden ja velkojen hoidosta;

2) avustetaan heitä taloudenpidon suunnittelussa;

3) selvitetään velallisen talouteen liittyvien ongelmien ratkaisumahdollisuudet ja avustetaan velallista tämän selvittäessä mahdollisuuksia tehdä velkojien kanssa sovinto;

4) avustetaan velallista velkajärjestelyyn liittyvän asian hoitamisessa, erityisesti velkajärjestelyhakemuksen ja muiden yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) edellyttämien selvitysten ja asiakirjojen laatimisessa; sekä

5) ohjataan velallinen hakemaan tarvittaessa oikeudellista apua.

Tässä laissa tarkoitettu talous- ja velkaneuvontapalvelu on asiakkaille maksutonta.

2 §

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen

Talous- ja velkaneuvonnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat Kuluttajavirastolle.

Lääninhallitus vastaa siitä, että talous- ja velkaneuvontaa on riittävästi saatavissa läänin alueella.

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä huolehtivat lääninhallitus ja kunnat siten kuin 3 §:ssä säädetään.

3 §

Kunnan ja lääninhallituksen järjestämä talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvontapalvelu järjestetään ensisijaisesti siten, että kunta tekee lääninhallituksen kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen, jossa se sitoutuu huolehtimaan talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä kunnassa asuville henkilöille. Lääninhallitus ja kunnat voivat sopia, että kunta huolehtii tehtävästä yhden tai useamman kunnan puolesta.

Kunta voi järjestää talous- ja velkaneuvontapalvelun perustamalla sitä varten yhden tai useamman viran tai työsopimussuhteisen tehtävän. Virka tai tehtävä voi olla osa-aikainen. Virka tai tehtävä voidaan kunnassa yhdistää toiseen virkaan tai tehtävään, jollei yhdistäminen vaikuta tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen. Virka tai tehtävä voidaan perustaa kuntien yhteiseksi siten kuin kunnalaissa säädetään. Kunta voi huolehtia talous-

ja velkaneuvontapalveluista myös hankkimalla ne tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

Jos kunta ei kuulu minkään 1 momentissa tarkoitettujen sopimuksen piiriin, lääninhallituksen on hankittava palvelut tehtävien hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta.

4 §

Valtion varoista maksettava korvaus

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä maksetaan korvaus valtion varoista niiden perusteiden mukaan, jotka kauppa- ja teollisuusministeriö Kuluttajaviraston esityksestä vahvistaa. Korvaus määrätään siten, että se vastaa palvelun tarkoituksenmukaisesta tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

5 §

Sopimus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä

Talous- ja velkaneuvontapalvelun järjestämisestä koskevassa 3 §:ssä tarkoitettussa sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) talous- ja velkaneuvontayksikön toimialueesta;
- 2) toimialueella sijaitsevien toimipaikkojen määrästä ja sijainnista;
- 3) talous- ja velkaneuvontapalvelua antavien henkilöiden määrästä;
- 4) talous- ja velkaneuvontapalvelujen seurannan ja valvonnan toteuttamisesta;
- 5) korvauksen maksamisesta;
- 6) sopimuksen voimassaoloajasta; ja
- 7) sopimuksen irtisanomisesta ja purkamisesta.

Sopimusta koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

6 §

Talous- ja velkaneuvojan kelpoisuus

Tässä laissa tarkoitettua talous- ja velkaneuvontapalvelua antavalla henkilöllä tulee olla sellainen taito ja kokemus, jota tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää. Tar-

kempia säännöksiä tällaisen henkilön kelpoisuudesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Tietojen luovuttaminen

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottaja on velvollinen antamaan lääninhallitukselle ja Kuluttajavirastolle seurantaa ja valvontaa sekä korvauksen määräämistä varten tarpeelliset tiedot toiminnastaan.

8 §

Korvauksen takaisinmaksuvelvollisuus

Talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottaja on velvollinen maksamaan korvauksen takaisin osaksi tai kokonaan, jos korvaus on maksettu olennaisesti väärin perustein taikka korvauksen saaja on antanut korvauksen maksamiseen olennaisesti vaikuttaneita virheellisiä tietoja tai menetellyt vilpillisesti.

9 §

Salassapito

Tässä laissa tarkoitettua talous- ja velkaneuvontapalvelua antavan henkilön salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

10 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2000. Tämän lain 4 §:ssä tarkoitettua korvausta ei kuitenkaan makseta ennen 1 päivää tammikuuta 2001 järjestetystä talous- ja velkaneuvontapalvelusta.

Laki

yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yksityishenkilön velkajärjestelystä 25 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (57/1993) 62 §:n 2 momentti ja 86 §, sellaisena kuin niistä on 62 §:n 2 momentti laissa 110/1998,

muutetaan 62 §:n otsikko, 70 §:n 1 momentti ja 71 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 70 §:n 1 momentti laissa 63/1997, sekä

lisätään 21 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 113/1995, uusi 3 momentti seuraavasti:

21 §

Väliaikainen kieltö

Tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava ulosottoa koskevan väliaikaisen kiellon määrittämisestä velallisen kotipaikan ja velallisen kiinteistön sijaintipaikan ulosottoviranomaiselle.

62 §

Oikeudenkäyntikulut

70 §

Selvittäjän palkkio ja kustannusten korvaaminen

Selvittäjällä on oikeus saada tehtävästään kohtuullinen palkkio sekä korvaus hänelle aiheutuneista tehtävän kannalta tarpeellisista kustannuksista. Velallisen on maksettava selvittäjän saatavasta määrä, joka vastaa velallisen maksuvaraa enintään maksuohjelman vahvistamisen tai muuttamisen jälkeen seuraavien neljän kuukauden ajalta. Tämä velallisen maksuosuus voidaan ottaa myös velalliselle velkajärjestelyn alkamisen jälkeen kertyneistä varoista. Velallisen maksuosuuden ylittävä määrä selvittäjän saatavasta

määrätään maksettavaksi valtion varoista. Jos hakemus hylätään, saatava määrätään kokonaisuudessaan maksettavaksi valtion varoista. Velallisen on tällöin korvattava valtiolle sen varoista maksettu saatava, jos hakemuksen hylkääminen on perustunut siihen, että velallinen on laiminlyönyt menettelyyn liittyviä velvollisuuksiaan. Jos selvittäjä on määrätty huolehtimaan maksuohjelmassa vahvistetusta rahaksimuutosta, palkkio ja kustannukset tästä tehtävästä otetaan kuitenkin omaisuuden myyntihinnasta. Jos selvittäjänä on toiminut yleinen oikeusavustaja, palkkio ja korvaus suoritetaan valtion oikeusaputoimistolle. Oikeusministeriö vahvistaa palkkion ja korvausten perusteet.

71 §

Selvittäjän korvausvelvollisuus

Jos selvittäjänä on yleinen oikeusavustaja, vastaavat valtio ja yleinen oikeusavustaja vahingosta sen mukaan kuin vahingonkorvauslain (412/1974) 3 ja 4 luvussa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2000.

Tällä lailla kumottavassa 62 §:n 2 momentissa tarkoitettua korvausta maksetaan ennen tammikuun 1 päivää 2001 järjestetystä velkaneuvonnasta.

Laki

Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Kuluttajavirastosta 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1056/1998) 1 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Tehtävät

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2000.

Kuluttajaviraston tehtävistä talous- ja velkaneuvonnan järjestämisessä säädetään erikseen.

Helsingissä 20 päivänä kesäkuuta 2000
